

Úti jelentés

Ausztria – Leoben-Bleiberg kutatóútról.

Biró Máté, Mestertanár

2025.05.26.

A kutatóút 2025.05.8-2025.05.11 között zajlott Leoben városában valamint annak környezetében majd, Bleiberg bányavároska környékén.

Az út első napján történt a leutazás, valamint a Montanuniversität Leoben – MUL oktatói által tartott szemináriumon szó esett az Alpok fejlődéstörténetéről, valamint a kutatóút ideje alatt meglátogatott érctelepek genetikájáról, jellemzéséről, rétegtani elhelyezkedéséről és gazdasági jelentőségéről. A tervezett terepi pontokról (érc-, vagy nyersanyagtelepekről) egy rövid leírást is kaptunk.

A második napon a Leoben közelében fekvő, Ausztriában kiemelkedő jelentőségű, Erzberg karbonátos vasércet termelő bányát jártuk, a helyi bányavállalat vezetésével. Itt bemutatásra kerültek a műrevaló érces testek anyagai, valamint a környezetvédelmi problémát jelentő tényezők (elenyésző mennyiségű szulfidos ércek: pirit, kalkopirit és a cinnabarit). A nap további részében az Oberdorf közelében található két kisebb magnezitbányát látogattuk meg. Itt megismerkedhettünk az osztrák magnezitbányászat fontosságával és a nyersanyag hasznosításával. Fontos megismert további folyamat volt a terepen is nyomozható magnezitből képződő talk mely a magnezit kiszorításával képződik. A kristályos magnezit képződésére egyébként számos elmélet és modell létezik és a mai napig vitatott téma a tudományos körökben. Ennek a napnak kiemelkedő tanulsága volt, hogy mind a vasérc-, mind a magnezitbányában a helyi oktatók nagy mértékben támaszkodtak a bányákban dolgozó geológus-geotechnikus szakemberekre.

A harmadik napon a Bleibergben található alpi típusú MVT ólom és cink érctelepeket látogattuk meg. Az itt található ércek sajátossága az alacsony vas, de magas germánium- és galliumtartalmú szfalerit mely napjainkban kimelt fontosságú kritikus nyersanyag. Ennek fényében bár a bleibergi bányában jelenleg nem folyik termelés, de aktívan kutatott terület. A bánya járható részein napjainkig is vezetett túrákat tartanak, mely kiváló példával szolgálhatna a magyarországi bányarekultivációs munkálatokhoz is. A mélyszinti bánya ezen felül szeizmológiai, valamint tanbánya funkciókat is betölt. A mélyszinti bányalátogatást követően a felszínen a történeti bányászat nyomait, valamint a nem ércesedet közetkörnyezetet is vizsgáltuk.

A negyedik napon szintén az alpi típusú MVT ércesedésekkel foglalkoztunk. Az ércesedés legnyugatibb előfordulását vizsgáltuk a Pirkach völgyben. Itt egy kutatótáró található mely a sztratiform ércesedést követi. Megfigyeltük az ércesedést és mintákat is gyűjtöttünk, melyek a területen ennek a teleprésznek a csekély megkutatottsága miatt kiemelt jelentőséggel bírhatnak.

A kutatóút kiváló lehetőséggel szolgált korábban Leoben kiépített szakmai kapcsolataim ápolására, valamint terepi szakmai tevékenységem fejlesztésére. A kutatóúton lehetőség nyílt magyar és külföldi hallgatókka közösen, több nyelven terepgyakorlatot vezetni. A

meglátogatott alpi epigenetikus ércesedésekről nyert tudás bővítette oktatói ismereteimet, melyet be tudok vezetni a hétköznapi oktatási tevékenységbe is.

Csoportkép a pirkach-völgyi érckutató tárónál (saját fotó)